

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespundinti ai nostri, si de a dreptulu la Redactiune Stationsgasse Nr. 1, unde sunt a se adresa si corespundintiele, ce prir vescu Redactiunea, administratiunea seu expeditura; cate vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica

Pentru anuone si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde cate 7 cr. pe linia; repetitile se facu cu pretiu scadutu. Pretiulu timbrului cate 80 cr. pentru una data se antecipa.

de done ori in septemana: Joi-a si sabbato; era candu va pretinde imbranzolirea materieloru, va esi de trei sau de patru ori in septemana.

Pretulu de prenumeratiune, pentru Austria:
 un intregu 8 fl. v. a.
 dimetate de anu 4 fl. v. a.
 ptrariu 2 fl. v. a.
 pentru Romania si strainetate:
 un intregu 12 fl. v. a.
 dimetate de anu 6 fl. v. a.

Budapesta, in 22 noevre n. 1873.

Cris'a — dicu foiele — s'a incuibatu comisiunea finatiaria a Casei deputatorilor; de a colo se astepta se ese, ca sa puce pre dlu *Kerkapoly* si pre colegii sei, si se-i iscota cu rusine din birourile lor ministeriali.

Dar **cris'a** — nu esa! Pentru ca nu cutedia a o provoaa! Pentru ca nu scie se-si dea seama de cele ce se urme dupa ea!

Astfelu stamu astadi — intre ceriu pamentu, intre doreri si necasuri, ceptandu pre doftorulu — nu sciu ce si nu sciu de unde; nepotendu — si a ne insanatosia si traia, nici — a se si mori!

Si — acesta o recunoscu tote foile, toti barbatii politici; dar — nime nu sa svatu!

Baronele *Sennyey Pal* este, carele ce erasi multa sfara in tiara. Elu in sientiele comisiunei centrali se fie pronoiatu sentintie condamnatorie infriante asupra guvernului si intregi administratiuni de astadi, si se fie motiutu celu mai completu votu de blamu pentru ministerulu nostru, si — ceia-mi membri mai toti, chiar deakistii, se-i secundatu; insa la intrebarea ca — dar cine apoi mai bine calificatu ar fi sa a primi carm'a dupa acestu ministeriu? — *Sennyey* si toti ceialati, toti speratu cu mani, cu piciora de atare sine si responsabilitate intre imprejurare de astadi ale tieri si finatieloru!

Astfelu dora, in septemana, a magiara de siete ani, am ajunsu la pta acolo, incatu tota lumea recuce, ceea-ce noi din capulu locului meu am predicatu, cumca nu ni mai mane decatu prepaste si ruina, fora istoriu, decatu dora de la indurarea ceia-mi!

Astadi ministerulu magiaru alu dlui *Ujvay* mai traiesce si stepanasce — nu ni pentru ca *reulu produsu de elu* si de *cris'a* sa, de turm'a mameuciloru, cu *Andrassy* in frunte, nime nu se vesce se se prinda a incerca se-lu vindeci!

Dar — vai de tier'a, care a ajunsu acesta dog'a, la dog'a morbosului, de ce nu se mai gasesce medicu se se prin-a-lu vindeca;

Este naturalu, ca intre astfelu de imprejurari — nime in statu nu se sente bine, nime n'are pofta d'a lucra, si asi — tote afacerile stau balta, tota lumea este neliniscita, iritata chiar, si se teme d'o catastrofa grea!

Asia ni este situatiunea. —

In Francia prelungirea potestatii lui *Mac-Mahon* pre siete ani este acum fapta complinita, decretata fiindu acesta prelungire prin votulu camerei din Versailles cu o maioritate de 68, in siediinta din 18 ale curentei. Ca unu actu de curiosia numai s'a decisu totu in acesta siediinta a se alege o comisiune de 30 pentru desbaterea legiloru de constitutiune. Indata in urm'a acestui incidentu ministerulu *Broglie* a votu a-si da demisiunea; la vointia lui *Mac-Mahon* insa s'a decisu a mai remane la putere pana atunci, pana candu maresialulu va deveni in chiaru asupra personeleloru, ce amesuratu situatiunei actuali ar fi mai potrivit a le chiama la guvern. Monarhistii privescu acum tient'a loru ascurata si se dice ca ar fi si gata pentru primulu pasu spre intemeierea unui nou regatu in Francia, prin conchiamarea la presidiulu ministeriale a ducelui d'*Aumale*, cu care *Mac-Mahon* ar fi inoitu; er pentru molcomirea bonapartistiloru s'ar fi si inceputu unele negociatiuni intre regimulu lui *Mac-Mahon* si imperates'a *Eugenia*, pre bas'a caror'a i s'ar fi ascuratu acesta redarea museului de arme, in valore de 12,000,000 franci ca despagubire pentru perderea in mobile, ce o a avutu in timpulu resbelului.

Telegrafulu oficiosu anuncia in tote partile, ca in Francia domnesce in tote partile deplina linisce. Pe de alta parte diurnalele respandescu in tote partile scirea, ca spiritele atatu in armata, catu si in poporu ar fi forte agitate; er regimulu lui *Mac-Mahon* maresce acesta iritatiune de spirite prin aceea, ca respandescse faima despre comploturi si atentate asupra statului, vorbindu intre altele despre unu complotu, ce s'ar fi ivitu in cetatea Lyon, care are infrunte pre *Camet*, unulu dintre cei d'antai membri ai internationali.

Sub aceste imprejurari guvernulu

actualu alu Francii voiesce a-si ascuraa omnia castigata asupra acestui statu in contra dorintiei lui prin o lege noua electorale, prin o lege de presa si prin o lege municipala, in care mairii se se dnumesca de catra guvern. Manifestatiunile, ce se ivescu insa in tote partile tieri prin strigari de „se traiesca *Thiers*“ si alti ni face a crede ca cu tote intrigele si sicanele monarchistiloru, republic'a in cele din urma totu va trebui — se delature putrediuinea si se triumfedie.

Budapesta, in 18. noevre 1873.

Fiindu mereu la ordinea dilei, si asia dicendu oia prelanga care se intoreu astadi tote costiunile politice si prin care se conditiunea cris'a de care suntomu amenintati — *imprumutulu de 154 milioane in argintu*, ce *Kerkapoly* cere cu intetire si tocmai se vota in comisiunea finatiaria a Camerei intre septoratiunile cele mai aspre contra guvernului: este forte de multu interesu a sci, cum lumea finatiaria judeca despre acestu imprumutu, despre carele guvernulu nostru vrea a face se credemu, ca — n'ar fi tocmai nefavorabile si nici mai scumpu de catu cam cu 8 procente.

Mai antaiu de tote — astadi tota lumea pricepe, ca acestu imprumutu proprio este numai antecipatiune prelanga garantia ipotecaria si cu procente forte mari. Er incatu pentru mesur'a procenteloru multu timpu s'a disputatu, fiindu aceea conditiunata de multe imprejurari si eventualitati. In fine veni dlu *Horn*, o autoritate finatiaria europeana, si demustra din iru in peru ca: procentulu acestui imprumutu e — celu pucinu 10²/₄; dar ca prin fluctuatiunile valutei procentulu pote se se urce si peste 12 si 13! Dlu *Horn* intre astfelu de imprejurari enuncia verdictulu, ca — unu imprumutu mai scumpu si cu conditiuni mai grele — nu s'a mai pomenitu; in-sasi Turcia, „omulu celu bolnavu“, nici o data n'a fostu supusa de capitalistii Europei la conditiuni atatu de nefavorabili si chiar rusinoase!

Dar — ce ajuta! Lips'a, la carea ne-a adusu acestu guvern ntrebnicu alu *MSale* — nu lasa alegere. Comisiunea finatiaria — asia dicendu cu lacrima in ochi trebui se primisca sarcin'a oboritoria si — nu sciu astfelu a-si alina dorerea de inima, de catu pronunciandu-se: a) ca va lua la noua revisiune bugetulu deja votatu pentru 1874 si va ster-

ge din elu vr'o 30 de milioane; — lucru ne mai pomenitu in vieti'a parlamentaria! — b) ca se va ocupa in data de o sistema finatiaria cu totulu noua, recunoscendu ca cea urmata pana astadi duce tier'a la secura ruina! —

De altmintrelea — ce se ne miramu noi de miser'a nostra finatiaria, candu astadi esa la lumina, ca — dd. stepanitori, din consideratiuni politice de partita, au lasatu neincasata contributiunea la cei mai avuti partisani ai loru din tiera, pre candu bistulul poporu sermanu i-a luat pana din gur'a copiloru si sementi'a din holda! Restantiele de dare trecu deja peste 40 de milioane. —

Bugetulu pe anulu viitoriu alu Cislaitei, pre care dilele trecute dlu *Depratis* lu presentu Senatulu imperiale, cuprinde cifre, ce domniloru stopani magiari ai nostri le scotu din peptu o mfa de oftari triste.

Spese ordinari se prelinedia: 336.391,988 fl.
 Straordinari: 50.967,024 fl.

Totalulu trebuntieloru: 387.359,012 fl.
 Venitele ordinari: 350.350,751 fl.
 „straordinari: 32.480,971 fl.

Totalulu veniteloru: 389.831,722 fl.

Asia dara cu unu escedentu seu o economia de: 2.471,710 fl.; *Notabene*: fora a uroa, ba inca scadiendu iei colia darile! — precandu la noi, de siete ani totu urcandu darile, pe anulu viitoriu ni s'a votatu unu deficitu infricosiatu!

Eta si aci espresa diferenti'a intre economi'a buna a Nemtilui si intre condemnable'la resipa ruinatoria de tiera si de popora Magiavalui!

Budapesta, in 21 noevre 1873.

Dupa-ce dederamu locu in foi'a nostra — unei propuneri din Viena, ca — intru interesulu cauzeloru nostre nationali, cauzeloru de essistintia, progresu si prosperare a poporulu nostru, se profitamu si noi de ocaziunea iubileului stepanirei de 25 de ani a Maiestatei Sale Domnitorului nostru, presentandu-ne pre acea dia, 2 dec. n. 1873, prin un'a seu mai multe deputatiuni catu de numeroase si alose pentru d'a ni aduce si noi omagiale, dar totu d'o data d'a spune *Parintalul* patriei necasurile si suferintiele nostre, ce avemu decandu fuseramu dati preda in man'a cruda a barbariloru moderni; — dupa-ce publicaramu acea propunere, credemu ca bine este, a nu trece cu vederea acesta ideja, ci a-o rumega

FOISIORA.

MITOLOGIA

din Testamentulu vechiu.
 (Fine.)
 Explicatiuni.

Agara, carea e egiptena — arsa de sora, e negra, e din'a de luna in intunerecu, la caputulu lunei noie; ea a nascutu pe Ismail, care a fost sagetatoriu si care dupa biblia c. XVI. 12) insamna *Ddieu aude*, ce e pentru ca Ismail e dieulu Smi din Oripon, contrariulu luminei. (Nork 28.) Smi manesce adi e *Smieu*. (Vergleichniss der Sprachen von Europa und Indien. J. H. Schmiedt, Leipzig p. 233.) Ismail se dice *ursu*, si la astrologii vechi celu cu asinulu se schimba ca constelatie pentru echinoptiu de tomna; ursulu pe ceriu, — ce Romanii vechi l'au numitu *Centriones*, 7 boi trieratori, — noi i amu carulu. — Muierca lui Ismail se chiama

Aiescha, (M. XXI. 21) ce dupa Koran insamna *urabia mica*, adeca era constelatiune pe ceriu. (Nork p. 28.) Pirke Elieser numesce si pe Fatime de muiera a lui Ismail, si acesta insamna *duchu reu*, si e identica cu Aphrodite scolia la Greci. — Cabalistii in numele Ismail cunoscu pe celu mai mare alu *diavoliloru*, e *Samael* identicu cu *Ahriman* la Persi, e *Deus sinister*. (Nork p. 129.) In mai multe povesti splicate am spusu de multu, ca *Smieulu* e fintia de intunerecu la noi, e contrariulu dieitatiloru de lumina.

Sara, lun'a plina, a nascutu pe Isacu — si fiindu ca *Abram* e luminos, sora, si lun'a plina inca e luminosa, Isacu era e o fintia de lumina. *Iurya* e la Indi numele sorelui. (Nork p. 171.) Isvara si *Iuria*, in sanserita din radechin'a *swar* insamna a *luci*, *straluci*. — De aci se deduce si Sara (p. 27.) E ideia sinonima cu *Dia-Iana*, *Diana* la Romani, *Lucina*. (p. 15.)

A dou'a muiera a lui *Abram* a fost *Ketura*. —

Brahma inca a avutu a dou'a muiera, pe *Kiatri*. Legatur'a de aproape intre *Abram*, *Sara* si *Ketura*, si intre *Brahma*, *Saravasti* si

Kiatri deci forte evidenta, si atata ar fi destulu pentru a demustra, ca religiunea *Jidiviloru* purcede din India, din a *Brahmaniloru*.

Athyr la Egipteni e dina negra. *Kitharia* la Greci e *Demeter* — *Ceres* candu si canta pe *Persephone* — *Proserpina* la Pluto. *Atrous* la Greci, *Katrousu* la Creteni, insamna negru.

Prin aceste si prin multe altele se pote dovedi, ca isvorulu mitologiei Greciloru e in Egiptu si India; urmédia apoi ca si Romanii antaiulu isvoru lu au totu acolo.

Deci *Kiatri*, *Ketura*, *Kitharia*, sunt identice dupa etimologia cu *Kathreus*, si *Ketura* e lun'a in sfarsitu, candu nu se vede, adeca candu e negra.

Agara e sclava Sarei; ea e egiptena si apusena, pentru ca Egiptulu a statu *Jidiviloru* spre apusu, si pentru ca lun'a noua resare la apusu. —

Antai'a muiera a lui *Abram* e *Sara*, lun'a plina, ca ci lumin'a sorelui — *Abram* se nimeresce cu lumin'a lunei, — si *Ketura* cu intunereculu la caputulu lunei.

In mitologia — dieii, deosebu cei de lumina, au de regula cate 2 muieri: un'a lu-

minosa, alt'a negra, seu un'a buna, alt'a rea Asia, afora de exemplele aduse: Zeus are pe *Hera* si *Themis*; *Apollo* pe *Lencothoe* (dina alba) si pe *Clythie* (dina intunecata); *Hermes* pe *Aphrodite* — *Venus* — *Stou'a* si pe *Lara* — *Lamia*, mam'a *Lamiloru*. *Asemene* si in biblia, *Nahor* are pe *Milcha* si *Reuma*; *Iacobu* pe *Rachelu* si *Lea*; — dar si lui *Adamu*, afora de *Eva*, i-se atribuie si *Lilith*, din'a de nopte, cu carea a facutu *duchurile* rele. (Nork p. 243) — *Lilith*, dupa traditiune e asemene cu *Alilat* de la *Herodotu*, si e dina de luna, de nopte, o *Lamia* (Nork p. 438.)

Dupa biblia, muierile antaie: *Sara*, *Rabeca* si *Rachel*, sunt lun'a plina; *Agara*, *Hagar*, *Silpa*, *Bilha* sunt sclave, sunt lun'a noua. (Nork p. 231.)

Dar acesta repetitiune se afla si intre barbatii *Abram*, *Isacu* si *Iacobu*: toti trei reprezenta sorele luminosu, poterea sorelui, lumin'a.

Abram e sorele — *Baal*, e Zeus *Hammon*, pentru acesta nu a potutu traia cu *Lot*, casi Zeus cu *Pluto*. (Nork p. 27.) Insemnatarea solara a lui *Abram* se vede si din ur-

bine, precătu ea s'ar afia buna si practicabile, conformu impregiariloru s'o punemu cu, tota demnitatea in lucrare! Timpulu — ce e dreptu, e cam scurtu, in sa — dupa constelatiunea politica — impare forte potrivitu.

Cu privintia la acesta ideia, cetiramu alalta-ieri in semi-oficiosulu „P. Naplo“ o notitia de mare importartia; se afirma adeca cumca Msa, Imperatorele si Regele s'ar fi respicatu formalu si decisu, ca — doresce, ca *acea solentitate defeliiu se nu aiba facia si se nu fe rezultatu unoru dispusetiuni oficiali.* Ar fi adeca, ca — deputatiunile, adresele, ovatiunile, se fie rezultatu spontanoloru plecari si lipse ale poporaloru, fora cea mai mica presiune seu influentia din partea domniloru! Acesta scire, precătu ea se va adeveri, ar fi pre calificata d'a ne indemnă se stăruimu si noi la atari deputatiuni — no influentiate de sus, cari — numai astfeliiu ar potē se fie expresiunea adevorului. Cei chiamati deci — se se socotēsa si decida cātu mai curendu!

Budapesta in 22 noemvre.

„Tages Presse“ din Viena aduce in fruntea nrului seu de alalta-ieri unu articlu forte alarmatoriu despre intentiunile Prussiei, adeca proprie ale lui Wilhelm si a profetului seu Bismark.

Prussia este sierpele celu mare, „Boa-constrictor.“ Numai atāt'a odichnesce pana a mistuitu ceea-ce a apucatu a inghitit; dupa aceea in sa indata deschide candu unu ochiu candu celu-alaltu, cautandu pe furisulu candu intr'un'a candu intr'alt'a parte dupa preda noua.

Prussia, dupa odichna de trei ani, dejā arunca astfeliiu de cautature flamande — in tote partile si — dejā i se sentu intrigele, incercarile d'a atrage si a inghitit bucati noue, cātu de grase. Este numai greu a scoi cu positivitate, ca pre cari staturi din Germania si le-a destinatu cele d'antaiu la rondu?

Noi marturisimu, ca — n'avemu mare grigio de statele Germaniei, tare in sa ne temem, nu cumva chiar Austria nostra cea germana se vina la rondu! Dupa cum seimu, nici intr'unu locu in Germania, Wilhelm si Bismark n'au facutu in timpulu din urma atātu de eclatante cuoceriri nationale, casi la noi in Viena. Apoi — si nemulțumirea poporaloru abia se fie unde-va mai mare, decātu la noi.

In fine politic'a domniloru de la potere, carea merge sistematecaminte spre a aposa si sugrumā maioritatile tieriloru, dupa parerea nostra, abia potē avē altu scopu, decātu a preparā mouarchia nostra pentru apetitul coloru din Berlinu. Chiar calamitatile, de cari suferimu, noi le deducemu din politic'a Berlinului! —

Voci straine,

Despre alegerea de deputatu in Biserica-alba, „Politik“ din Praga aduce in fruntea numerului seu de marti ser'a — urmatōri'a telegrama:

„Importanti'a invingerei electorali din Biserica-alba — este nespusu de mare, cuprin-

diendu ea nu numai unu votu de ne'ncredere alu poporului romanu si serbescu din granitia pentru guvernulu magiaru, ci totu deo data inaugurandu o aliantia intre Romanii si Serbi si intre cei mai de frunte Nemti — in contra coruptiunei domnitōrie si in contra sistemului de volnicia magiara. Partia guvernamentale a pus in lucrare tote cugetabile nelegiuri facia de alegatori, dar poporulu serbescu si romanu alu granitiei facia de acee nelegiuri a manifestatu o firmitate si rabdare peste tota admirabili. Cu dreptu curendu a depesiatu presedintele comisiunei electorali lui „P. Lloyd“ despre unu cultu generalu a poporului pentru Babesiu, caci poporulu a privitu in alesulu seu personificata programa sa nationale.“ —

Er „Reform“ a lui Schusolka, din Viena scrie:

„Telegrafulu ni anuncia o alegere de deputatu ominōsa penru partia deakista si caracterisca pentru spiritulu ce domnesce in confiniulu militare. In Biserica-alba, unu ceru insemnatu din granitia, candidatuulu nationalu, dlu Vicentiu Babesiu, a triumfatu peste candidatuulu partiei deakiste, contele Ferd. Bissingen. Plinu de semnificatiune este aci, ca Romanii, Serbi si Nemti conlucrara mana'n mana. Comitulu electoralu alu deakistiloru, intr'o depesia indreptata catra „P. Lloyd“, se plange pentru seisiunea Nemtiloru, cari votara langa Babesiu. Precum se vede, acestia au decisa alegerea, dandu prin acest'a dovēda, cumca — celu pucinu in granitia Nemti dejā au ajunsu la recunoscinti'a, cumca si ei casi celelalte nationalitati sunt amenintati de magiari, si asia dara ca impreunati cu nationalii trebuie se-si apere esistinti'a.“ —

Budapesta, in 21 nov.

Minunate istorii ni spunu unele foi straine despre dlu episcopu alu nostru Ioanu Olteanu, celu vestitu; firesce ca foile magiare ni le spunu, precum loru li vinu bine, dar — ori cum le intortochiedia, adevorulu totu se vedesce.

Este sciutu, ca ministerulu ungurescu nu cunōsce respecte si consideratiune facia de popōra, anume de Romani chiar nici atāt'a nu i pasa, ca de o turma de oi; — apoi de asemenea este sciutu, ca — dleu Romanii nici nu s'au trudit panu acuma a meritā o mai buna tractare, a constringe pre domni, ca se-si aduca a minte, cumca si noi suntemu omeni si patrioti cu juste pretensiuni de drepturi.

Astfeliiu seimu, ca numira pra dlu Olteanu, episcopu la Lugosiu — din nemia, numai pentru promisiunea d'a li fi unēta ōrba; astfeliiu de curendu 'lu pusera la Orade in cea mai bine dotata eparchia, desconsiderandu votulu arhiepiscopului de la Blasiu si de asemenea desconsiderandu pre capitulu si pre capitularii diecesei romane gr. catolice din Orade.

Ceea-ce deci se suna e, ca capitulu din Orade face dificultati, manifesta indoiele — de a primi pre octroatul d. eppu Olteanu. Destulu ca dlu Olteanu mereu siede si petrece in Pesta, sub scutul aripeloru dlui ministru Szende Béla; de aici apoi se punu in lucrare cāte tote medilōce, pentru d'a face, ca clerulu dela tiēra se se puna in miscare si prin manifestatiuni de reverentia si supunere pentru episcopulu favoritu alu domniloru magiari se silēsa si pe capitulari, a tramite o deputatiune si a invitā pre acestu d. episcopu, ca

se mērga se-si cuprinda scaunulu, pentru carele atāt'a a sacrificatu patroniloru sei!

Credemu, ca cātu de curendu aceste intēplari se vor descrie dupa adevoru si in foile nostre si ca atunci vom avē ocaziune d'a cunōsce, cumca domni capitulari de la Orade nu tocmai si-au perditu tota stimā de sene, nu tocmai au devenitu dōra servi ai celorlu inganfati, ai coloru de la potere. Confictulu esisite, si — nu esisite in daru! —

BANATU, in 18 nov. 1873.

II. (In chaosulu esistintiei nostre de astadi.) Ce nefericire pentru unu poporu, care nu se scia disciplinā, candu inamicii sei au adusu pericolulu esistintiei sale pana la estemitate. Ce nefericire!

Indesiertu provocāmu totu la istoria; la esemple palpitabili; — totu indesiertu; — caci omenii nostri — nu lasa a se disciplinā. Ce nefericire!

Eu tare me temu, ca poporulu romanu mai are a decadē una data, si potē pentru totudean'a — in „somnulu celu de mōrte.“ Pentru ca din decadinti'a sa, precum se impare s'a redesteptatu cu unu dormitagi pe ochi, si nu-i covine, nu are poterea seu curagiulu, de a trai in limitele moravuriloru si sub conditiunile — strabune.

E ōre-ce de desperatu, si nu potemu cuprinde cu mintea, ce se fia caus'a de la noi distrugerea s'a facutu unu principiu er vōcea pucineloru atleti resuna in pustia! — La noi ori-cine scia ceva se inverta limb'a si condeiulu, vrē se fia unu politicu nedepondinte si infalibilu, la noi politici se naseu chiar din pulberea scōlei, — toti voiescu a fi crediuti si urmati, — asfeliiu incurcandu si confundandu, si in fine devenindu unelte desconsidera pe barbatii de merite si cunoscintiia si aruncandu-li-se in cale, ii latra cu furia si ii impededā intru desvoltarea fortieloru loru contra inamicului! La noi poetii se naseu ca ciupercele, fora ōre-care studiu nationalu de limba, de moravuri, de datine poporali, cari in prim'a linia face bas'a literaturii unei nationali. La noi — si celu mai slabu dascalu se face profetu si are a spune in frase mari: *ca elu totu scia si face!* Intr'aceea pentru scōla lui nu lucra ghic' nemic. Ce nefericire!

La noi stipendisti, crescuti cu denariulu adunatu cu multa truda, cu cersit'a, — daca si-au luat ultim'a rata de paraliu, a gatat'o cu — zelulu pentru „Romanismu.“ Pana aci — pre rarū mai departe ajunge superlativulu durabilitatii loru romane. — La noi unu preutu, daca 'si are baiatii sei la scōle, si fete de maritatu, a gatat'o eu nationalitatea; elu vede de bine a trece — mai antaiu in reserva, pentru ca se faca cariera familiei sale.

La noi functiunile publice se vedu a fi unu blastemu, o batere de Ddiu; cei ce apuca a intrā in elu, nu-si mai aduca a minte de originea romana, de biēt'a causa a poporului romanu! Ei au moritu pentru natiune si nationalitatea nu mai esisite pentru ei! *)

*) Am spusu la publicarea primulu articlu de acesta materia, ca dlu autore, in sacralu zelu nationalu alu seu, astadi atāt'a de pucinu spriginitu

In aceste anomalitati in cari traie — da, da, este pre naturalu: ca Babesiu e unu nebulu, unu cobitoriu totu de reu, un profetu falsu, unu jidanu, unu verme ce se la radecina nationale; pentru ca — elu potē fi cu placere in mediloculu atatoru si uni nefericite. Nici Mocioni nu potē fi de conducere; pentru ca inaintea omenilor acestor'a o disciplina, grupatori pe langa persōna de principiu, de onorabilitate, de racteru firmu, nu este lucru democraticu, este justu, nu este bine. Dovedile — *sta la Spania, Francia, Romania, — in comunu in tulbure a pescu: — Ce nefericire!*

Alte popōra, cari au premersu si ajunsu la marirea locu, au avutu pe Washington, pe unu Cavour, pe unu Kossuth, pe unu Castelar si Gambetta; numai noi, manii — nu gasimu stea conducetoria, noi damu cu noroiu in faci'a barbatiloru tri, pe cari ni-ii-a datu Ddiu de orientu in noptea necasului! ce nefericire.

Serbi, unu poporu abia a cincea pa ca noi la numeru resipiti intre milioane de manii si Unguri, grupati pe langa Milos facu minuni; aducu pre ingamfati de la potere dintr'o perplessitate intr'alta: noi mamaliga gola! Da, da, noi pe Babesiu ne potemu alege — caci este pre urgisitu de vernu, — firesce pentru sine, nu pentru noi — Serbi trebuie se se puna in fruntea nostre se deē peptu, se ni facu isbanda. — Ce nefericire!

Apoi — ce se fia caus'a? Noi numai orbecāmu, pentru ca noi manii nu avemu convictiuni si resolutiuni nationale.

Pentru ca] ori care natiune progresu seu culturalu si-lu formēza dupa geniulu naturalu: Englesulu este speculante, Francesulu industriasiu, Germanulu economu, Italianulu artistu — fie-care dupa geniulu naturalu; — si Romanulu ar trebui se se o insusire, pe basea moravuriloru sale, balade, din legende, din basme etc. etc. unu cuventu din vietii lui romana necata, pentru ca dupa aceea insusire se se afirmā si se pota esiste cu tenacitate. Caci asi pe cum suntemu, suntemu numai imitatori si plagiatori de moravuri si sintia straine.

De aci neorientabilitatea si nentia rea nostra in principiu, in ideie, in formu procedere, caci unulu vine si dice romanu „hora cu trombeta;“ unu altulu ne-ar pnteni la pitiora si calpacu in capu; unu treile s'a denaturatu de s'a facutu becheru mai altii numai esu din voiajuri Europu — er candu retōrna la vetrele romane, stru inversiunati: *diosu cu tote*, caci in lumea noastra sunt tote splendide si Romanulu si acum la basme si doine! Si betulu poporu, in caru ra pururia neglesu, intre acestia — nu mai

la noi, escede in critic'a sa, isbindu si unde crutiarea ar fi la locu. Cei-ce sciu ca — ce vadia a fi inspirata de resolutiune si amore nationali nemarginita, si a nu vedē apretiuindu generalisandu-se acestu sacru focu alu vietii nationale, — de securu vor pardonā. De n'am sciat'a, n'am publicat aceste — d'altmintreli atāt'a indreptatite critice. E ca

matōriele: Alessandru Polyhistor aduce o traditiune, dupa carea Abram a invetiatu pe Fenicieni despre cursulu sōrelui si a stelariloru, si in mitologia e cunoscutu, ca deitatile de sōre sunt astronomi, invētia pe altii astronomia. (Nork p. 134.)

Abram (Moise cap. XX 33) plantēdia tamarisce, ce altii traducu cu palme, unu arbore in Oriente. O traditiune spune, cumca Abram mai antaiu a plantatu palme. (Syn-cell in Fabritiu I. p. 370). Palmele au fostu santite dieului de sōre, pentru ca in tota lun'a dau lastari teneri. (Kreutzer Symbolik I. p. 510). Asirianii (numele Siria, Asiria de la Surya = sōre) laudau 360 de insusiri a arborelui de palme — in combinare cu 360 de dile a anului vechiu. (Strabo XVI. 742. Nork p. 134.)

Sē ne re'ntōrcemu la pruncii lui Ismail, ca se vedemu insemnetatea numelui loru:

Nebaiot, dieu de oraculu, — Kedar, afumatoriu, — Abeel e Bel = Baal cu form'a arabica ad, — Mibesam e mirositoriu, — Misesa, auditu, — Massa, sonu, — Ietur, tammaia, — Naphis, resufatoriu, — Chedma, resaritoriu.

Duma si Tema — acestia sunt pruncii lui Esau. Duma se aduce in legatura cu En — dymion, petrecatoriulu Diane; Tema = Thema cu Thamas, tat'a h rpielor, seu A — thamas furiosulu, dar thimos insēma nu numai duchu, (de aci adi la noi dimon, gimon,) ci si fumu, mirosu.

Cu fumuri se atrageau dimonii, (gimonii,) pentru ca se credea, ca ei se apropia in forma de nuoru de fumu, ce e manifestatiunea lui Typhon, a duchului reu, precum foculu e a fiintiei de lumina.

Erreulu monoteisticu si-a intipuitu pe Ddiuulu seu, ca stēlpu de focu si de fumu. (Nork p. 30) „Si erā pela vighiarea demanetiei si Iehova din column'a de focu si din cea de nuoru = fumu, cautā asupra armatei Egipteniloru.“ (Moise II c. 24)

Ismail cu Esau sunt una si aceeași fiintia, o repetitiune, — si sunt contrarii lui Isacu si Iacobi, fiintie bune, diei de lumina. (Nork p. 129.)

Abram cu Ketura cea nēgra nu a potutu nasce, decātu fiintie egali mamei. Insusirile ei se vedu in numele prunciloru ei, asia: Zimran e despartitoriu, — Iaksan e manio-

sulu, — Midian e protivniculu, — Iisbak e luptatoriu, — Sua e ingropatoriu. — (Nork p. 243.)

IV.

Testu din biblia.

Nahor (fratele lui Abram) a avutu socia pe Melcha, si Reuma. Cineva spune lui Abram, ca Melcha a nascutu 8 pruncii lui Nahor, a nume pe: Uz, Buz, Kemnel, Chised, Hazo, Pildas, Iidlaf, si Betuel; era Reuma pe Tabach, Gaban, Tahas si Maacha. (Moise XX. 20 — 24.)

Explicatiuni.

S'a disu ca Nahor in biblia represinta pe Neptun, si cā pentru acest'a Nahor siede in teritoriulu riului Naharaim, (Nork p. 128), si ca Mesopotania e cetatea lui Nahor. (M. XXIV. 10.) Neptun la Greci e Poseidon, la Dori e Potidas, la Eoli e Potoidan, si cuventulu se deduce dela potos, potamos = beutura si riu — (Preller gr. Myth. p. 443).

Muirea Milcha e identica cu Kreusa (la Greci soti'a lui Poseidon) si amendōue insēma: domnitōria mării; si Reuma, murmuratori'a valuriloru, e identica cu Keklusa a lui Poseidon; dar si Amphitrite are asemenea

intielesu. (Nork p. 128. Preller gr. Myth. 445.)

Neptun la Romani are muieri pe Melcha, si Venilia. (Preller Rom. Myth. p. 50)

Poseidon asemenea a avutu 8 pruncii dela amoresu mai multi, si numele loru aduce in legatura cu a prunciloru lui Nahor parte dupa etimologia, parte dupa intielesu. Uz e svatitoriu; Hazo e preveditoriu. Ambii aducu aminte de Proteius (odiseu 384) si de Nereus (Horatiu oda 1. 15. 5). ror'a li se atribuescu insusiri de profetia, in lumea vechia — ape i s'a atribuitu putere de profetia, precum arēta multe oracule isvōre. — Buz, βουδς, abyssus, fundulu mării gromanu.

Betuel sēmena cu Budes si Boetia, se referēza la totu ce e tare, vertosu, si pcede din umediela; Iedlaph a stropi, rorā Delphos; Pildas cu Pelagus; Kessed e Kerbraulu pamentului, adeca Ocenulu, si caci ideia acest'a unu pruncu alu lui Poseidon Erginos, inchiditoriu. Kemnel, adunatoriu ape, e Actor. (Nork p. 129.)

Pruncii Reumei: Tabach, Tobach, gestoriu; Lamia, fēt'a lui Poseidon, are

Unor'a crede si urma; de altii nu
si scape. Astfeliu spandiura intre ceriu si
pau, preda tuturor venturilor, mai
pre unde este tare amestecat cu stra-
line. Cine se va mira deci ca in multe parti
perdutu originalitatea. Sciti Dloru, nu
nemica, unde ambla, unde se petrece, se
unde lucra, elu este unu ce moralmente
terminatu, dar este o gele, o desperatiune
anale devenita preda moravurilor straine-
ce; caci desbracandu-se de datinele sale,
frea sa nationale romana, — a remasu a
pe straini, — si atunci elu este unu,
nemica. Chiar aci suntemu si cu inte-
nta nostra; ea este tote, numai nationale
puicu.

Si se sciti, ca vietii a nationale pentru noi
aceea ce sunt fortaretiile pentru o tiara,
si mai multu. — Ar fi dara supremulu
si se incepemu a ne disciplina, si se la-
o data pasiunile — individuali. Ei, da;
si se mai spunemu o data ca: lipsa de dis-
plina, de solidaritate, de devotamentu na-
onale — este causa reului!

Si ore acest'a este posibilu, ore noi vom
in stare a ne conduce fora de a asculta
sau conducatoriu, care se comande, carui
damu ascultare cu totii?

Eu nice candu nu m'am potutu fami-
lia cu o libertate si desinstate absurda,
pentru ca am scitu, ca o lupta cu tactu si
forma si eficace, numai bine comandata,
si dirigiata, numai dup'o comanda comuna
pote face; luptele de guerilla — sunt nu-
mai de intruducere bune; altfeliu desperate;
Romanulu, in situatiunea lui de astadi, este
altu mai neucu, decati se pota bine lupta
cu conducatoriu. Istori'a ni spune: ca pe
poporulu romanu unu Iulie Cesare, unu Au-
gustu unu Traianu l'au facutu mare si gloriosu.
Ab republica romanulu facea multe abuzuri,
ma ce ajungea la dictatura, candu apoi fa-
ce minuni. —

Dupa tote, asi credu, ca in fine ne vom
avinge, cumca avem neaperatu trebuintia
luptele nostre politice-constitutiunale —
de conducere comuna, uniforma, fora de ca-
— absolutu este cu nepotintia a sporu, a ni
si sustiené onorea si vietii a nationale. Ei
si, stare conducere este o utopia — fora de
disciplina nationale. De aceea eu-dicu, ca —
nu remane, de catu — a ne socoti seriosu,
si se ne disciplinamu sub o conducere comu-
nala, formala. — Er pentru ca acest'a, macar
nu l'inceputu, se fie mai usioru realiza-
re, eu credu ca — este indegetatu, ca se ne
partimu si organizamu dupa provincie. Ast-
felu cu tienu, ca noi Banatienii, perdemu
multu, candu lasamu pre barbatii nostrii a se
ocupa pentru afaceri generali. Ar fi mai bine,
si care cu tierisior'a sa, cu pamentulu seu,
si poporulu seu si cu interesele sale cele mai
apropu; banuelele si rivalitatele personali
si disparé.

Se ne coadunamu noi in capital'a nostra
Temesiora; se ni facemu o Episcopia, unu
episcopiu romanu, o teologia, o preparandia, si
unii Mocionesci se vinu si siéda intre noi, in
Banat. Déca vor veni, ei vor vedé ca am per-
ditu tare multu, de candu ne-au parasitu.

Sé-me créda ca, abia nesce ruine voru afa
din cele ce era pela 1861. Ce nefericire!! —
ARGUS.

Biserica-alba, in 16 nov. 1873.

Cum s'au portatu granicerii, la alegerea de
deputatu in Biserica-alba?

A cui adevrata spresiume — este depu-
tatulu alesu, si este program'a nationale-
opositiunale, professata de elu?

Las' se respunda datele si cifrele po-
sitive. —

Acestu cercu electoralu, estinsu peste
intregulu fost regimentu alu XIV-lea serbo-
banaticu de granitia, numera in 55 de sate si
orasiele, impreuna cu urbea libera regia Bi-
serica-alba, peste 96,000 de locuitori, intre
cari ca la 40,000 romani, 48,000 serbi si 8000
nemti, cehi, magiari ei slovaci. O mica parte
din acestu poporu, a nume cea din muntii
despre comitatulu Carasiului si alu Severi-
nului, ce iormá mai nainte compani'a numita
Clisura, locuita mai numai de romani, este
seraca; majoritatea in sa precumpenitoria, ce
se intinde in susu pe langa Dunare pana
apropu de Panciova, este in stare catu se pote
de buna.

Din acestu mare nru de poporu, comi-
siunea domniloru, conscrietoria de alegatori,
naintea carei s'au prezentatu cu documentele
in mana — peste 12,000 indreptatiti, venindu
caravane — din departare pana peste 10
mille, — cu mare necasu a conscriu ceva pu-
cinu peste 5000 de alegatori, pre cari cu vr'o
2000 de reclamanti — ii-a inaintatu Comisiu-
nei centrale din Temesiora.

In Temesiora laComitatu, in locu de
comisiunea centrale, in modu cu totulu
nelegalu, dlu v. comite si protonotariu au
reveditu listele si au stersu — fora reclama-
tiune din care-va parte — ca la 2000 de ale-
gatori, mai vertosu pre omieni cu stare si
specialu pre toti despre cati avea ceva. causa
de a supune ca ar fi pentru partit'a natiuna-
le. Astfeliu s'a intemplat de, in unele sate
au remasu cu votu totu numai omieni serma-
ni. Astfeliu s'a intemplat de — buna ora
din Iabiste, o lista cu 124, si alt'a din Ulma
cu 80 de alegatori, intre cari si parochiile, s'au
facutu cu totulu perdutu. ~~Alta parte ca~~
din listele comuneloru mai resare, si a name
a celoru apropu de Iamu, si asia dara indema-
na domnului conte Bissingen si agentiloru sei
mai nici unu alegatoriu inscriu — nu s'a
stersu; — precum d. e. in Duplacia, Iasenova
Bersasca, Sichiavitia, Liubcova de susu si de
dionu, etc. Coea-ce poporulu — firesce asia a
explicatu, ca — din adinsu s'a facutu buna
ocasiune d'a corumpe si amagi! dar ce d'alta
parte a indemnatu pre cei mai avuti — ster-
si, se petreca cu atentiune si se controleze
pan' la urna votulu celoru mai seracuti.

Destulu ca, nrulu alegatoriloru in Te-
mesiora — cu o obrasnicia scandalosa s'a
redusu cam la 3290, intre cari cam 1300 —
nemti din Biserica-alba, Carisdorf si Mramo-
rak, 140 ampoiati si servitori parte la muni-
cipalitati, parte la societatile drumului
feratu si a vaporaloru pe Dunare; impreuna

desi 1440, facia de cam 1850 din multimea
poporului serbu si romanu.

Éta acum, in ce modu si mesura acesti
alegatori au participatu la alegere.

Din comunele mititele: Ablianu, cu 8
alegatori, Coronini, ér cu 8, Belobresca cu 6,
fiindu parte straine, parte in dependintia de
domni, a votatu cu noi numai 1.

Din Basiariu, unde au fost inscriu si
verificati 86 alegatori, toti functionari si luc-
ratori la vapora si la drumulu de feru, —
aa votatu cu Babesiu numai 2.

Din Divicuiu, comuna serbésca, unde s'au
inscriu 10, ér in Temesiora s'au lasatu numai 2
alegatori, a votatu cu noi 1.

Din Duplacia, comuna romana, unde s'au
inscriu si au remasu 11 alegatori, — au vo-
tatu 8 cu noi.

Din Gaia, comuna serbésca, unde au
fost inscriu 84, si au remasu dupa stergerele
din Temesiora numai 22, — au votatu 20
cu noi.

Din Iasenova, comuna mestecata, unde
romani si serbi s'au inscriu si au remasu 60,
— au votatu cu noi 59.

Din Dubovatiu, comuna serb. unde din-
tre inscriu 45, s'au lasatu in Temesiora nu-
mai 12, s'au infacisiatu si au votatu 9 cu noi.

Din Deliblat, com. serbésca, 5 mille de
parte, s'au inscriu 250, au remasu 110, —
s'au infacisiatu si au votatu cu noi 109.

Din Mramorac, com. mestecata, s'au in-
scriu dintre serbi si romani 122, au remasu
40; s'au prezentatu si au votatu cu noi 33.

Din Sichiavitia, com. romana, 10 mille
de parte s'au inscriu si au remasu cu votu
48; au venit si au votatu cu Babesiu 45.

Din Gaitosolu, com. serb. s'au inscriu
22, au remasu 2, cari s'au infacisiatu si au
votatu cu noi.

Din Bersasca, com. romana, s'au inscriu
18, au remasu toti; 13 au votatu cu noi.

Din Liubcova de diosu, serbésca, s'au
inscriu si au remasu 34; au votatu cu
noi 24.

Din Liubcova din susu, romani, s'au in-
scriu si au remasu cu dreptu 12; au votatu
cu noi 11.

Din Iabiste, satu serbésca s'au inscriu
140, au remasu 16; au venit si votatu cu
noi 12.

Din Grebenati, comuna romana, s'au in-
scriu 68, au remasu nestersi 24; a u votatu
cu noi 21.

Carsdorfulu, comuna germana, s'au in-
scriu 270, nu s'a stersu nici unulu la Temesiora
si au votatu toti cu Bissingen.

Din Urbea Biserica-alba, 2/3 nemti, si
1/3 serbi si romani, — s'au inscriu 1311 ale-
gatori, s'au stersu 21 de romani si serbi; au
remasu cam 1050 nemti si 240 serbi si ro-
mani; — au votatu cu noi 253, intre cari
cam 50 de nemti.

Din Cusici, com. serba, s'au inscriu 101,
au remasu 47; au votatu cu noi 41.

Din Crucitia, com. mestecata, s'au in-
scriu 115, au remasu 56; au venit si au
votatu cu noi 56.

Din Straja, com. romana, s'au inscriu
25, au remasu 9; au votatu cu noi 8.

Din Langenfeld, com. serb. s'au inscriu
28, au remasu 12 voturi; au venit pentru
noi 10.

Din Lescovitia, com. serb. s'au inscriu
32, au remasu 11 voturi; au venit pentru
noi 7.

Din Moldova-vachia, com. mestecata, s'au
inscriu 95, au remasu 32 voturi, au venit
pentru noi 32.

Din Maceviciu, com. serb. s'au inscriu
29, au remasu nesterse 10; au votatu pontru
noi 7.

Din Naidasiu, com. romana mare, a in-
scriu cu multu necasu, 71; au remasu ne-
stersi 10 alegatori, din acestia 2 s'au arestatu,
ceialalti 8 au venit si votatu cu Babesiu.

Din Palanca, com. serb. a fost inscriu
21, au remasu nestersi 17; au votatu cu
noi 16.

Din Pojejena-romana, s'au inscriu 16,
a remasu 3; a venit si votatu 1 cu noi.

Din Pojejena-serb., com. mestecata, s'au
inscriu 8, au remasu 5; au votatu 3 cu noi.

Din Radimna, com. serb. s'au inscriu
15, au remasu 10; au votatu cu noi 7.

Din Calugarevo, com. serb. s'au inscriu
33, au remasu 13; au votatu 11 cu noi.

Din Biserica-rosia, com. serb. s'au in-
scriu 37, au remasu 23; au votatu cu noi
toti 23.

Din Sacalovatiu, com. serb. s'au in-
scriu 48, au remasu 24; au votatu cu
noi 22.

Din Sancti Helena, com. boema, s'au
inscriu 4; au votatu numai 1 — cu noi.

Din Susca, com. mestecata, s'au inscriu
11, au remasu si au votatu cu noi 3.

Din Zlatitia, com. serb. s'au inscriu 42,
au remasu nestersi 17; au votatu 15 cu noi.

Din Nicolinti, com. rom. mare, s'au in-
scriu 65, au remasu 59; au venit si au vo-
tatu cu noi 54.

Din Vraccvgai, com. serb. s'au inscriu
75, au remasu 24; au votatu pentru noi
toti 24.

Din Oresiatu, com. serb. s'au inscriu u s
au remasu 17, au votatu cu noi 13.

Din Parta, com. serb. s'au inscriu 16,
au remasu 8; au votatu 5 cu noi.

Din Ulma, com. serb. mare, s'au inscriu
106, au remasu 64; au venit — 4 mille de
parte si au votatu toti 64 cu Babesiu.

Din Zagaitia, com. serba, s'au inscriu
44, au remasu 28; au votatu 24 cu noi.

Din Alibunariu, com. mestecata mare
s'au inscriu 152, au remasu 73; au votatu cu
noi 57.

Din Ferdinandsdorf, com. serbésca s'au
inscriu 91 au remasu 41; au votatu cu
noi 37.

Din Dobritia, com. mare mestecata, 10
mille departe, s'au inscriu 159, au remasu 64;
au votatu cu noi 56.

Din Ilancia, com. serba, 9 mille de parte,
s'au inscriu 142, au remasu 80; au votatu cu
noi 78.

Din Marghita com. serb. s'au inscriu 42,
au remasu 22; au venit si au votatu 10
cu noi.

Din Petrovasela, com. romana mare, 7

pe caracteru; Gaham inchidietoriu, precum
Dytis, feciorulu lui Poseidon, e impletitoriu
de magie; Thabas, pagubitoriu, coresponde lui
Ketos, era Maacha, incuitoriu, lui Oghestos.
(Nork p. 128.)

V.

Testu din biblia.

Asi adara Abram oai din Egiptu, si
Lot impreuna cu densulu. (1. Moise c. XIII.
1.) Dar si Lot avea oi si boi si corturi si nu
puteau locui impreuna. (5—6.) Lot apuca spre
Sodomu, si se despartira unulu de altulu. —
Asi adara Abram locui in Chanaan, era Lot
si asiéda in cetatile acelei campie si-si in-
tinde corturile pana apropu de Sodoma, unde
omieni erau rei si peccatosi inaintea lui Iehova.
(12—13.)

In dilele lui Amrafel, regelui din Sin-
car, — Arioch din Elasar, — Chedarlaomer
din Elam, — si Tidal, regele Gintiloru, (1.
Moise c. XIV. 1.) acesti 4 regi incepura res-
beitu cu Bera, regele Sodomei, — Bersa a Go-
morei — Sineab din Adma, — Semeber din
Seboim, si cu Bela, carele este Soar. Acesti
4 regi redicara bataia asupra aceloru 4, (10.)
Dar valea Sidimului era plina de putiuri, si

regele Sodomei si Gomoro, fugindu, cadiura in
putiuri si cei 4 regieli luara tote avutiile din
Sodoma si Gomora. (11—13.) Abram, audindu-
luá cu sene confederati si scapa pe Lot si
averea lui. (— 17.) —

Explicatiuni.

Din aceste se va vedé fiinti'a si elemen-
tulu lui Lot.

Lot casi intunoreculu avea pe ceriu o
si boi si corturi, adeca stele si constelatiuni, si
pentru ca Avram e fintia de sóre — nu au po-
tutu traí la olalta. Lot s'a arestatu la apusu,
si de aci despartindu-se (de sóre) s'a dusu
spre resaritu, pentru ca intunoreculu se in-
tinde spre resaritu — de aci resare apoi éra
lumin'a, candu vine Abram cu confederatii
de scapa pe Lot. Asia Zeus nu a pututu traí
cu Pluto la olalta.

Lot se asiéda in cetatile pana apropu
de Sodoma, unde omieni sunt rei si orbi, (M.
XIV. 11.) unde ploia sumporu si focu, (24)
adeca in Sodoma si Gomora. (Nork p. 3,
si 29.) Sodoma e orcus, iadu, unde Pluto are
cheile, precum Lot (XIX. 2—3) siéda la por-
ta; éra Gomorra insémna orasiu arsú. (Nork
p. 134.)

Amrafel e pricinuatoriu intunorecului.
— Arioch e leu, forma aramaica, ca si Ni-
roch vulturu, — Chedarlaomer e celu negru, —
Tidal, mai bine Thideal ingrozitoriu, grozavu.

Bera ardiatoriu, Bersa celu reu, Sineab
din Adma si anume Sineab e dinte de ele-
fantu, pentru ca dintele e hieroglif'a focului.
Adma insémna tiara rosia, is focu, unde mai
tardiu domnesce si Esau (1. M. C. XXXVI.
32.) Semeber din Seboim, orasiu de ceru =
Eichenstadt; Bela, inghititoriu, din Soar ce e
orasiulu doreriloru si valea din Sidion, valea
demonica.

Cei 4 regi invinsera si pe Lot, si i lu-
ara avutiile, pentrucá Pluton e totu deodata
si Plutos = impartitoriu de avuti, (Preller
gr. Myth. p. 624.) ca si la romani Dis —
dives, si vine Avram intru scaparea lui Lot,
unde jóca rol'a lui Zeus cu Pluto. (Nork
p. 134.)

Iehova e Ddieulu Jidoviloru si se iden-
tifica dupa etimologia cu Iupiter, Iove, tat'a
aerului, diespiter, tat'a dilei. Indra la Indi e
divaspati, adeca domnulu, tat'a aerului, si
genitivulu Iovis se aduce in legatura cu
le-h-ova (Nork p. 13.) Altcum se afa deri-

vatiunea lui Iehova si in Iod-he-van ce in-
sémna de sine statatoriu.

Tote numele biblice purcedu dela ac-
tiuni, efapte, — numai Iehova se dice nume cu-
ratu, si Rabbi Elieser dice: „Inainte de facere
a fostu numai Ddieu si numele seu,“ si explica
ca tote cele alte nume sunt de dupa facerea lu-
mii, pentru ca tote se referéza la atare efaptu.
(Nork p. 316) Traditiunea, dupa Pirke Eli-
eser, pe muiorea lui Lot o numesce Ada =
ardiator'a, si pe fet'a cu carea s'a culcatu (1.
M. c. XIX. 31—38) o numesce Plutith. Lot cu
Plutith nu numai ca suntu de unu elementu,
dar si de o radecina etimologica, si aréta prin
sine pe Pluto.

Idei'a acest'a este si la Greci, Nicos cu
Nictimene, adeca Nopturnu cu Nopturna; si
multe alte popore in traditiunile religiozari
au repetitiunea acest'a ce aréta totu unu
isvoru. (Nork p. 32.)

Desi escriptele mele se latiescu si asupra al-
toru capete din biblia, dar le incheiu aci, cre-
diendu a fi destulu despre astfeliu de ma-
teria. —

Orovitia in octomvre 1873.

Dr. MARIENESCU.

7 mile de parte s'au inscris 235, au ramasu 116; au venit si au votatu cu noi 88.

Din *Samosiu*, com. mestecata, 10 mile de parte, s'au inscris 141, au ramasu 44; au venit si au votatu cu noi 39.

Din *S-nu Mihaiu*, comuna romana, cea mai indepartata, s'au inscris 124, au ramasu 34; au votatu numai 13.

Din *Sandorfu*, com. magiara, s'au inscris si au ramasu 11; au venit si au votatu cu noi 8.

Din *Selousiu*, com. romana, s'au inscris 121, au ramasu 73; au venit si votatu cu noi 58.

Din *Dolova*, comuna mestecata forte mare si 7 mile departe; au venit la inscriere aproape 1000, s'au inscris 494, au ramasu nesterai in Temisióra 328; au venit si au votatu toti cu noi 295.

Éta acestea sunt cele 55 de comune ale cercului si cu voturile lor. Ce vedemu din acésta aretare?

Vedemu mai si mai antaiu cá — între 55 comune; 48 au concursu — nu numai cu majoritatea, si asa-dicendu cu *totalitatea voturilor* lor la alegerea candidatului national. Vedemu mai de parte — o rara, chiar in urbi mari si capitale de tieri, unde alegatorii sunt a casa la locul alegerii — *rara participare la alegere*, o participare cu peste 90 de procente, — in cátu trebue sè prinda mirare pre celu-ce cunósce marea indepartare a celor mai multi alegatori de Biserica-alba! Si aci vinu a fi admirati — nu alegatorii guvernamentali séu bisingénani, cari — pe langa aceea cá au fost parte mare cei mai de aproape si cari au avutu la dispusetiune trenurile drumului feratu in daru, — au mai fost si favorisati si admisi — ori candu s'au insinuat, numai de cátu la votu, — ci alegatorii partitei nationale, cari parte mai mare forte de departe venitii, au mai fost si lasati cei din urma, la urna si asa — cáte trei si cáte patru dile si nopti au trebuit sè petréca pe drumu si stradele Bisericeii-albe — flamanzi si tremurandu de frigu!

Vedemu apoi cá — nu numai romanii si serbii, ci si alegatori de alte nationalitati pana si magiari au contribuit la alegerea candidatului nostru national; ér proportiunea se póte lua in generalitate — cam asa: voturi serbesci între 1000 pan' la 1100, voturi romane între 600—700; voturi nemtiesci unguresci, cehice, slovace — între 60—80.

Catra acést'a déca vom mai adauge, cá între alegatorii nostri au votatu peste 60 de preoti, serbi si romani, si peste 40 de primari comunali, asemenea serbi si romani, cu celu pucinu totu státu si invetiatori. — Tóte acestea — credemu — dovedescu, o nespusa interesare a poporului nostru de acésta alegere.

Ér in taber'a contraria — ce vedemu? Vedemu — pre cum am atinsu vr'o 1200 de nemti din *Biserica-alba*, *Carlsdorf*, *Mramoracu*, între cari tóte slugile si toti proletarii; vedemu apoi turm'a intréga a functionarilor, cei mai puoini de origine din granitia; vedemu — vr'o 5—6 preoti retaciti; totu atáti primari si notari, sfasati cu comunele si in fine si vr'o 2—3 dascali de ai nostri; éra din poporul romanu si serbu abia vr'o cáti-va puoini, ale caroru — seracia, séu alta alabitune, altu careva necasu ii-a impus in partea domnilóru.

Dintre romanii inteliginti — numai preotulu *Murgu* din *Petrovasela*, cu ambii feciori ai sei, unulu preotu, altulu docinte, au paradatú între domni; numai acést'a si cu inca cáti-va puoini ómeni simpli au profesatu credinti'a, cá pre poporul granitiei contelu Bissingen ar fi celu chiamatu de a-lu representá si aperá. Ddiu sè li ierte—degenerarea absurditatea si nebuni'a! —

Iebella, cott. Temesiu, noemvrie 1873.

Nu ni ajunge epidemia cholerei, nu ni ajunge fómetea, ce dejá bate de a rondulu la usi'a tieranului, si candu parte mare din poporu este fericitu déca póte sè mai cumpere cáte ceva ordiu, spre a-si face pane si a-si scuti viéti'a: mai vine — pentru d'a incoroná reulu, d'a implé sè redunde mesur'a suferintielóru „*statiumului ungurescu*“, vine essecu-

torele de dare si — cautandu cu persecutorele seu — din casa in casa prin poduri, bra suflatu, fora mila, rapesce bietiloru ómeni — óri unde gasesce celu puoinu gráu, ce ei, detragendu-si-lu copiloru de la gura, si-l'a lost lasatu de sementia, pentru de a-si salvá viitorulu!

Pana va fi poporul nostru, va téné minte — libertatea, constitutiunea, domni'a magiara, prin carea amagitulu nostru Imperatu-Rege de la 1861 si 1867 incóci, s'a pisu sè fericéca tier'a, pre candu ea cu pasi rapedi alérga spre perire!

Cátu de mare este barbari'a domnitória astadi la noi, se va poté pricepe, déca vom spune cá domni'i stepanitori, pentru ca essecutiunea de dare sè se faca cu anima impetrata si rece au adusu essecutore din departare, din Slavonia, ca nu cumva sè-i fia mila de romanu! Astfelu apoi acést'a merge cu carulu si cu saculu de la casa la casa si ié — ori unde gasesce — pana la celu din urma gráunte de gráu, ne'ngrigitu de vaetele ómeniloru, de plansetele mueriloru si copiloru!

Indesiertu in desperatiunea loru bietii ómeni alérgara si se plansera la autoritatea politica cercuala si comitatensu; cáci — ajutoriu nu gasira. In contra calamitatiloru naturói — par cá ar mai fi remedii si medilóce intru intieleptiunea si stáruinti'a omenéca: *in contra suflétului impetratu alu domnilóru magiari — nu este ajutoriu sub sóre*, — pona dóra nu se va îndurá mil'a lui Ddiu de noi! Déca — dupa istoria — *Atilla s'a numitu sbiciulu lui Ddiu*, apoi domni'i de astadi, cu *Dedk-Andrássy* si *Kerkápoly* in frunte, sunt *locustele ti erei*. N'o sè remana pe urm'a lor, decátu seracia generale, fecie palite, mormenturi cu sutele de mii, — afurisenia si prepádu!

Ast'a este sistem'a, asti'a domni'i, pre cari s'au pusu sè-ii spriginéca si sustiena o mare parte a invetiatoriloru nostri cu unu *Olteanu*, *Besanu*, *Bogdanu* — si mai scie-j naib'a cáti alti nefericiti in frunte!

Apoi cátra acésta calamitate mai vine mereu si cáte un'a alt'a din alta parte, anume de la Caransebesu. Unu cerculariu episcopescu stáruiesce la autoritátile politice, ca mácar prin ce medilóce sè scóta sidoss'i si conventiunea vladicului! Bétii preoti ai nostri mai anu si-dedusera sesiunile ovreiloru ca sè scape de fóme, acuma trebuita sè le dée pe trei ani innainte — pontru ca sè implinéca contributiunea lui *Kerkápoly*, si sidoss'i a vladicului! Ei bine, domnilóru: *dar ére la anulu — de unde, ce veti mai lua'!* P. I.

Roma in 12 noemvrie 1873.

Vinu a vi aduce la cunoscinti'a, pentru informarea intregului publicu romanu, pre care-lu intereséda, cumca renumitul nostru pictore academicu *Nicolau Popescu*, sosindu dilele acestea aici cu amabili'a sa familia — de adrepdulu din *Romania-mica*, si-a luatú domiciliu ordenariu in urbea eterna, asiediandu-se definitivmente in Roma.

Nu am cuvinte destulu de espressive pentru de a vi spune bucuri'a nóstra, a micei colonie daco-romane de aici. Cas'a dlui Popescu are sè devina foculariulu spirituale alu nostru, precum dsa a devenitu unu lucéferu pe orizontele artei la Romani.

Dar dlu ilustru artistu — totu nu are sè fie numai alu nostru. Densulu ingagiatu la unele biserice in Romania-mica, si — dorindu a sè ingagiá si la mai multe, — nota bene, la tóte cáte ar voi a-si procurá o pictura démna de presinte si de viitoriu, si-a regulatu afacerile astfelu, incátu pentru essecutarea icónelóru nemiscatórie va petrece vér'a intréga acolo, unde sunt bisericele, ér piesele mobile, firesce cele mai fine, le va aduce cu sine si le va essecutá aici in Roma, unde artea picturei si modelele capuri de opera, se afla representate ca nicáiri acuriá in lumé.

Avisámu deci pre toti aceia, cari ar dorí a se pune in relatiuni cu dlu pictore academicu *Nicolau Popescu* si a-i

face oferte, cumca locuinti'a sa aici in Roma este: *Vicolo dei spagnioli 29*. — C. B.

Sioimosiu 7/19 2 noemvrie 1873.

(*Echo la scirea ce mi s'a datu in Nrii 66, 67 si 69 ai stimatului diariu „Lumin'a.”*)

Provocu mai o data cu tóta solenitatea pre Stimatii corespondenti, ca sè documentédie in terminu de 8 dile, si nu la judetiulu de presa, ci in publicu, cu aretarea numelóru — nu mai a multoru, de cátu a loru 5, diu *cinci* individi, fia aceia dintre membrii comitetulu séu ai sinodului parochiale, — cari fiindu beti in biserica in diu'a alegerii de invetiatoriu — 19/31 augustu — „*de abia au potutu sté pe pitórele loru si totu intr'un'a au urlatu numele meu*,” — séu déca nu mai ceva au beutu din butea de rachia, depusa la siogorulu méu din Micalaca. Eminaminte mi indreptu próvocarea modesta catra dsa, fratele *Constante Comlosianu*!

Euthimiu Bugariu, m. p. invetiatoriu ortodossu.

A V I S U.

Am onóre a aduce la cunoscinti'a onoratului publicu, cumca cu inceputulu lunei venitórie, (decembre 1873,) *voiu deschide cancelaria advocatiale in Temisióra, in cetate, in cas'a dlui protopopu Meletiu Dreghiciu.*

Rogu totu odata pe stimatulu publicu a me onorá cu increderea in cause obveniende procesuali de totu felulu; din parte-mi promitu serguintia, zelu si credintia facia de onorabili clienti, in causele lor.

Temisióra, in 20 noemvrie 1873.

Pavelu Rotariu m. p. avocat, fostu referinte la scannulu orfanale comitatensu.

Varietati.

— (*Imenu.*) In 25 l. c. se va celebrá in *Lipova* unu'n'a *Dea Toma Belu*, candidatu de adv., cu gratiós'a damicela *Augusta*, fii'a dlui I. Schelegia, preotu in *Lipova*. — Fericirea incunune acésta legatura de casatoriá. —

— (*In ce precepe ungurulu libertatea?*) In dilele acestea, dupa cum ni spune „*Pester Lloyd*,” érá aproape a fi essecutatu pentru restantie de dare de pe mai multi ani unu nobilu magiaru. Nobilu magiaru cu pinteni, essecutatu pentru restantie de dare astadi, candu magiarulu se bucura de atát'a libertate, ast'a totu este pré multu. Dreptu aceea se decise nobilulu nostru ca deca este libertate sè si faca intrebuintiare de ea. Injurandu de cáteva ori, plecáspre capitala spre a cautá aci dreptate. Abia sositu aici alérga de graba desu de deminétiá la ministrulu de financia. Dlu ministru, obositu de multele calatorie ce a facutu in tóte pártile ca sè cersiéca bani imprumutu, de cátu va timpu incoci este totu cam reu dispusu, precum nici nu póte fi altu felu, elu sermanulu alérga mereu, pune tóte in miscare si apoi totu facia de elu se intrebuintiedia mai multu proverbulu germanu „*Der Undank ist der Welt Lohn*,” cu tóte aceste primi cu mare ospitalitate pre fratele seu, care acum i batea pentru prim'a data la usia. Intrebându-se mai antaiu de sanetate unulu pre altulu, dupa cum cere bun'a civiintia, nobilulu magiaru incepú a-si istarisí patim'a si dorerea. Cum audi acestea dlu ministru, ca lovitú nu potú dice alt'a decátu: *da, destula rusine, cá nobilii magiari nu platescu darea, ci trebuescu essecutati*. Mahnitu si mai tare de acestu respunsu nobilulu nostru nu potú dice alt'a, decátu *vai si amaru de libertatea nostra unguréca*.

(*Imenu.*) *Dlu Iosifu Maximu*, profesore la gimnasiulu romanu din Brasiovu, duse in dilele acestea inaintea altariului pre dsiór'a *Elena Cloaje* din *Boitia*, langa Sibiu. Li dorimu din anima ca Dieu sè-le incoronédie acestu pasu cu o viétiá cátu mai fericé!

Publicatiuni tacsabile.

Concursu.

In urmarea óteririi Comitetului parochiale se publica de nou concursu pentru ocuparea vacantei statiuni invetiatorescu, scoal'a confesionale din Calnicu, protopresbiteratu Oravitiei, Comitatulu Carasiului.

Emolumintele impreunate cu costu sunt:

Salariu anuale de 500 fl. v. a. 15 fl. v. pentru conferintie, 12 fl. pentru scripturari, cortelu liberu si gradina pentru legumi, 2 jug. de pamentu livéda, si dela fie-care m. p. pentru petrecre la momentu cáte 50 cro.

Doritorii de a ocupá acestu postu s'au avisati, a-si tramite recursele, adresate Comitetulu parochiale, catra concernintelu protopresbiteru *Iacobu Popovicu* in Oravitia, pana la terminulu de 12 decemvrie a. c. p. vediuete cu testimoniu despre absolvacursuriloru pedagogice, si de calificatiune, calculu bunu.

Calnicu, in 31 octomvrie 1873.

1—3 Comitetulu parochiale in contielegere cu dlu Protopresbiteru districtualu.

Concursu.

Pentru postulu de invetiatoriu scoal'a confesionala gr. or. rom. din *Valadenii*, prot. Caransebesiului se publica concursu cu terminu pana la 25 noemvrie c. v.

Salariulu anuale este in bani gata: 1 fl. — Emoluminte: 25 meti de cucurudá bóbe si 8° de lemne; 2 jug. de livade, cortelu naturalu si gradina de legume.

Doritorii de a ocupá acestu postu s'au avisati, a-si tramite petitiunile instruate cu tóte statele preserise de statutulu organicu, pana la terminulu numitu, adresate catra comitetulu parochiale priu subscrisulu protopresbiteru la Caransebesiu.

Valadenii, in 21 octobre 1873.

2—3 Comitetulu parochiale cu invetatoriu domnului protteru *Nicolae Andreovicu*.

Concursu.

In urmarea repausarei parochiului *Petroviciu* din comun'a *Giulvezu*, protopresbiteratu Ciacovei, se deschide Concursu pentru implinirea acestei parochii pana la 1 noemvrie a. c. st. v. in care dia se va téné si alegerea.

Emolumentele sunt:

Una sesiune completa de pamentu, cortelu si stol'a indatinata.

Doritorii de a ocupá acésta parochie s'au avisati, a tramite recursele lor, instruate in intielesulu statutulu organicu, adresate comitetulu parochiale, catra subscrisulu protopop. alu Ciacovei.

Giulvezu in 23 octobre 1873.

2—3 Comitetulu parochiale in contielegere cu: *Alexandru Popovicu*, m. p. adm. protopopescu.

Concursu.

La cancelari'a notariale-cercuala *Kiszétó* se pótesce unu adiunctu notariu. Doritorii de a dobandi acestu postu pre langa documentarea pracsei in agendele notariale in limb'a romana si magiara si a deprindere de pana acuma, in epistóle private au a adresá catra subscrisulu, observandu-se, cá onorariulu se va plati, séu numai in bani gata, séu in bani gata, victu si cortelu liberu, avendu si onorariulu pófitu a se numi. —

Kiszétó, in 11 noemvrie 1873.

1—3 Notariu cercuale in *Kiszétó*, per *Tomás*

